

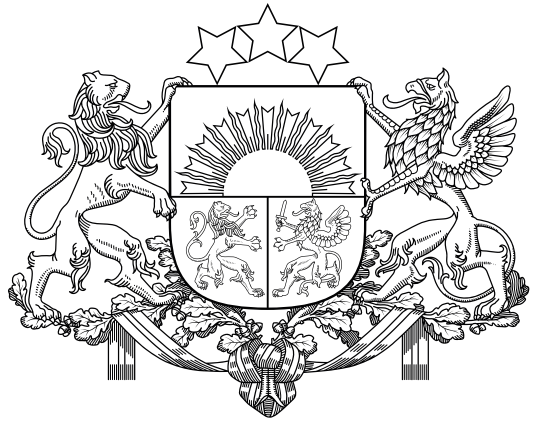

Aizsardzības ministrija

Latvijas valsts aizsardzības sistēma un sabiedrības loma tajā Kā rīkoties krīzes gadījumā?

Baiba Bļodniece

Aizsardzības ministrijas parlamentārā sekretāre

Ģeopolitiskā situācija reģionā

**Krievijas
militārais
iebrukums
Ukrainā**

**ES, ASV un citu
valstu noteiktās
sankcijas pret
Krieviju**

**Bēgļu plūsma
uz Ukrainas
kaimiņvalstīm**

**Pastiprināta
NATO klātbūtne
Polijā un
Baltijas valstīs**

**Spiediens uz
energoresursu
pieejamību**

**Baltkrievijas
integrācija Krievijas
politiskajā un
aizsardzības
sistēmā**

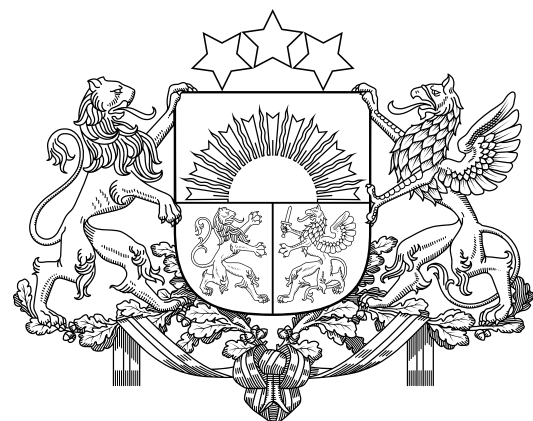
Militārā iebrukuma mērķis:

- valsts sagrābšana ar bruņotu, vardarbīgu spēku
- savas pārvaldības ieviešanu tajā

Informatīvā kara mērķis:

- sēt paniku, nedrošību un bažas
- šķelt sabiedrību vai auditoriju
- mazināt vēlmi pretoties, iesaistīties aizsardzības pasākumos
- dažādām auditorijām tiek veidoti dažādi vēstījumi

Krievijas komunikācijas naratīva piemēri:

saspīlējuma vainīgais
ir ASV un NATO,
nevis Krievija

Ukraina plāno
iebrukt Krievijā

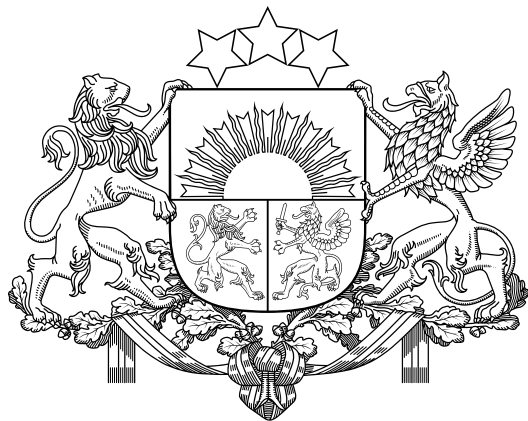

Krievijas satraucas par
savu iedzīvotāju drošību
– Ukrainā tiek piekauti
krievi un baltkrievi

Krievija īsteno
speciālu militāru
operāciju, nevis
uzbrūk Ukrainai

Tiek veidoti informācijas burbuļi un falsificēta informācija, maldinot noteiktas auditorijas.

Krievijas dezinformācijas piemērs

Maldinoša ziņa:

Krievijas aizsardzības ministrijas vietnē maldinoši ziņots par četru Latvijas inspektoru ierašanos Krievijā saistībā ar Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas Eiropas (EDSO) bruņojuma kontroles inspekcijas vizīti.

Fakti:

Krievija vizīti nesaskaņoja. Vizītes atteikuma formālais iemesls bija Covid-19 radītie izaicinājumi, taču jāmin, ka pandēmija nav ietekmējusi Krieviju īstenot liela mēroga iesaukumu bruņotajos spēkos un militāros manevrus. Pēc tam šī ziņa no Krievijas AM lapas tiek izdzēsta.

Krievijas dezinformācijas piemērs

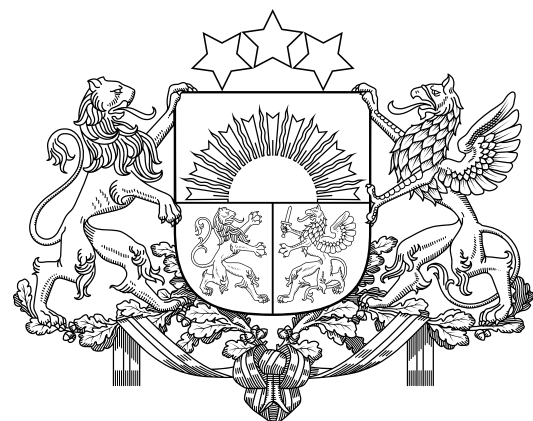
“Deep fake” video:

Tiek izplatīts viltus video, kurā Zelenskis it kā aicina ukraiņus nolikt ieročus un padoties.

Fakti:

Zelenskis apstiprina, ka šis ir viltus video, kā arī eksperti norāda uz «nemākulīgo» klipa montāžu. Savukārt sociālo mediju platformas FB un YT pēc tam video izdzēsušas.

Krievijas dezinformācijas piemērs

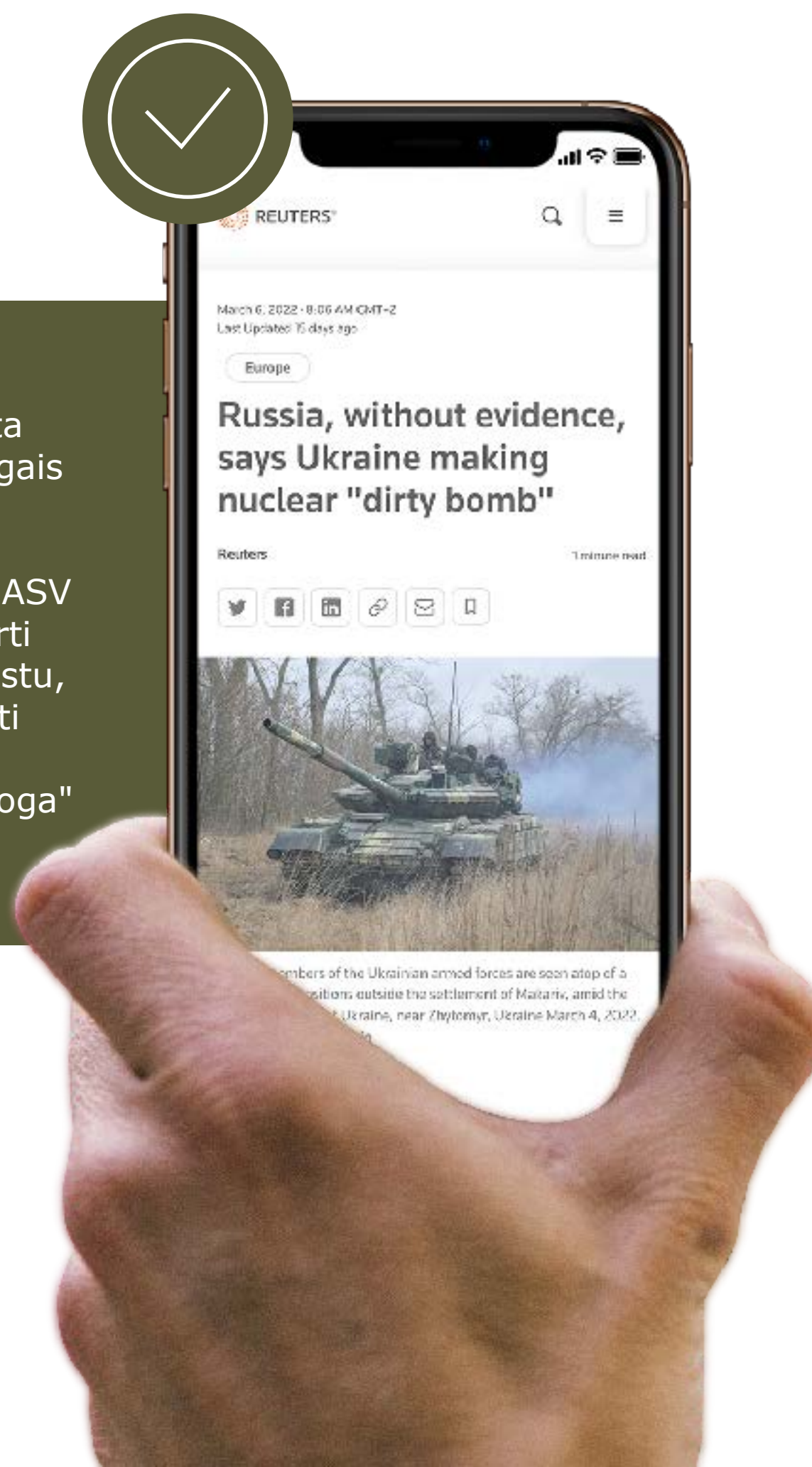

Viltus ziņas:

Krievijas puse mēģina aktīvi attīstīt stāstu par ASV bioloģisko ieroču laboratorijām Ukrainā, kas apdraudot reģionu.

Fakti:

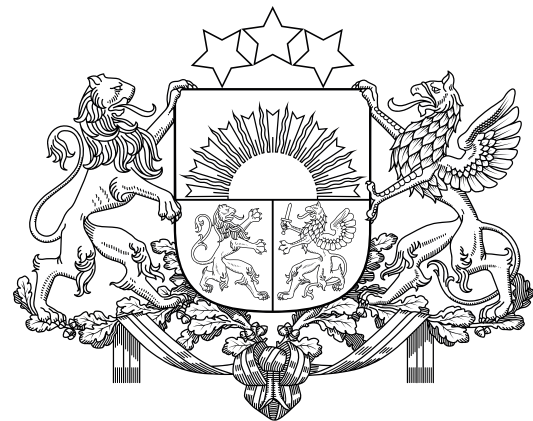
ASV Ieroču kontroles asociācijas padomes loceklis, kurš prezidenta Baraka Obamas laikā bija atbildīgais par ASV kodolieroču, ķīmisko un bioloģisko aizsardzības līdzekļu programmu, apliecina, ka šādas ASV laboratorijas Ukrainā nav. Eksperti norāda, ka Krievija attīsta šo stāstu, lai nepieciešamības gadījumā pati karā varētu izmantot bioloģiskos ieročus vai arī īstenot "viltus karoga" operāciju, kurā tie tiktu lietoti.

Aizsardzības ministrija

**Kas veido Latvijas
aizsardzības sistēmu?**

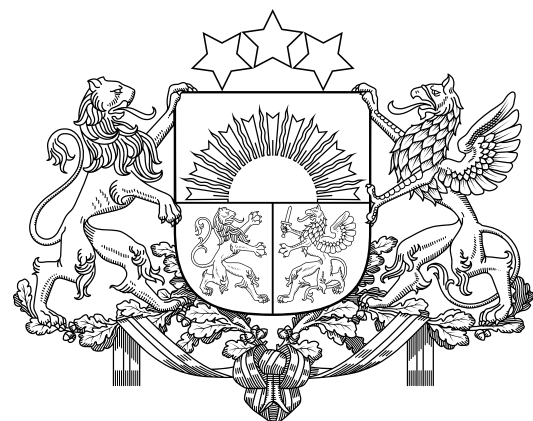
Latvijas valsts aizsardzības mērķi:

- garantēt valstiskumu, valsts varas un iekārtas rīcībspēju un nepārtrauktību
- sekmēt visu Latvijas iedzīvotāju atbildīgu attieksmi pret valsti un tās drošību
- novērst un pārvarēt iespējamo valsts apdraudējumu

Latvijas aizsardzības stratēģijas pilāri:

- visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas ieviešana
- NBS attīstība un nacionālo pašaizsardzības spēju stiprināšana
- NATO kolektīvās aizsardzības stiprināšana
- starptautiskās sadarbības veicināšana

Svarīgi Ukrainas kontekstā!

Dalība NATO paredz kolektīvās aizsardzības principu – uzbrukums vienai vai vairākām tās dalībvalstīm ir uzskatāms par uzbrukumu visām dalībvalstīm*.

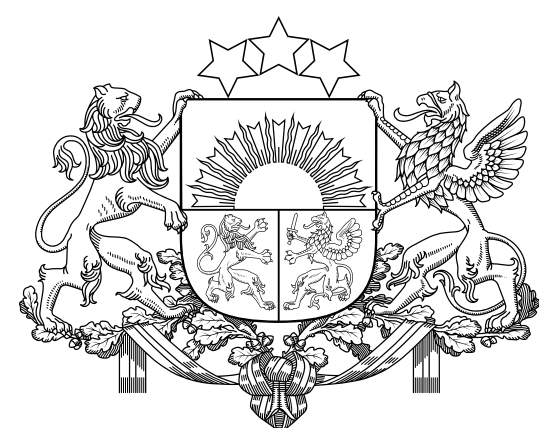
* Vašingtonas līguma 5. pants

NATO šobrīd ir 30 dalībvalstis:

ALBĀNIJA (2009)
 APVIENOTĀ KARALISTE (1949)
 BEĻĢIJA (1949)
 BULGĀRIJA (2004)
 ČEHIJA (1999)
 DĀNIJA (1949)
 FRANCIJA (1949)
 GRIEĶIJA (1952)
 HORVĀTIJA (2009)
 IGAUNIJA (2004)
 ISLANDE (1949)
 ITĀLIJA (1949)
 KANĀDA (1949)
LATVIJA (2004)

LIETUVA (2004)
 LUKSEMBURGA (1949)
 MELNKALNE (2017)
 NĪDERLANDE (1949)
 NORVĒGIJA (1949)
 POLIJA (1999)
 PORTUGĀLE (1949)
 RUMĀNIJA (2004)
 ASV (1949)
 SLOVĀKIJA (2004)
 SLOVĒNIJA (2004)
 SPĀNIJA (1982)
 TURCIJA (1952)
 UNGĀRIJA (1999)
 VĀCIJA (1955)
 ZIEMEĻMAĶEDONIJA (2020)

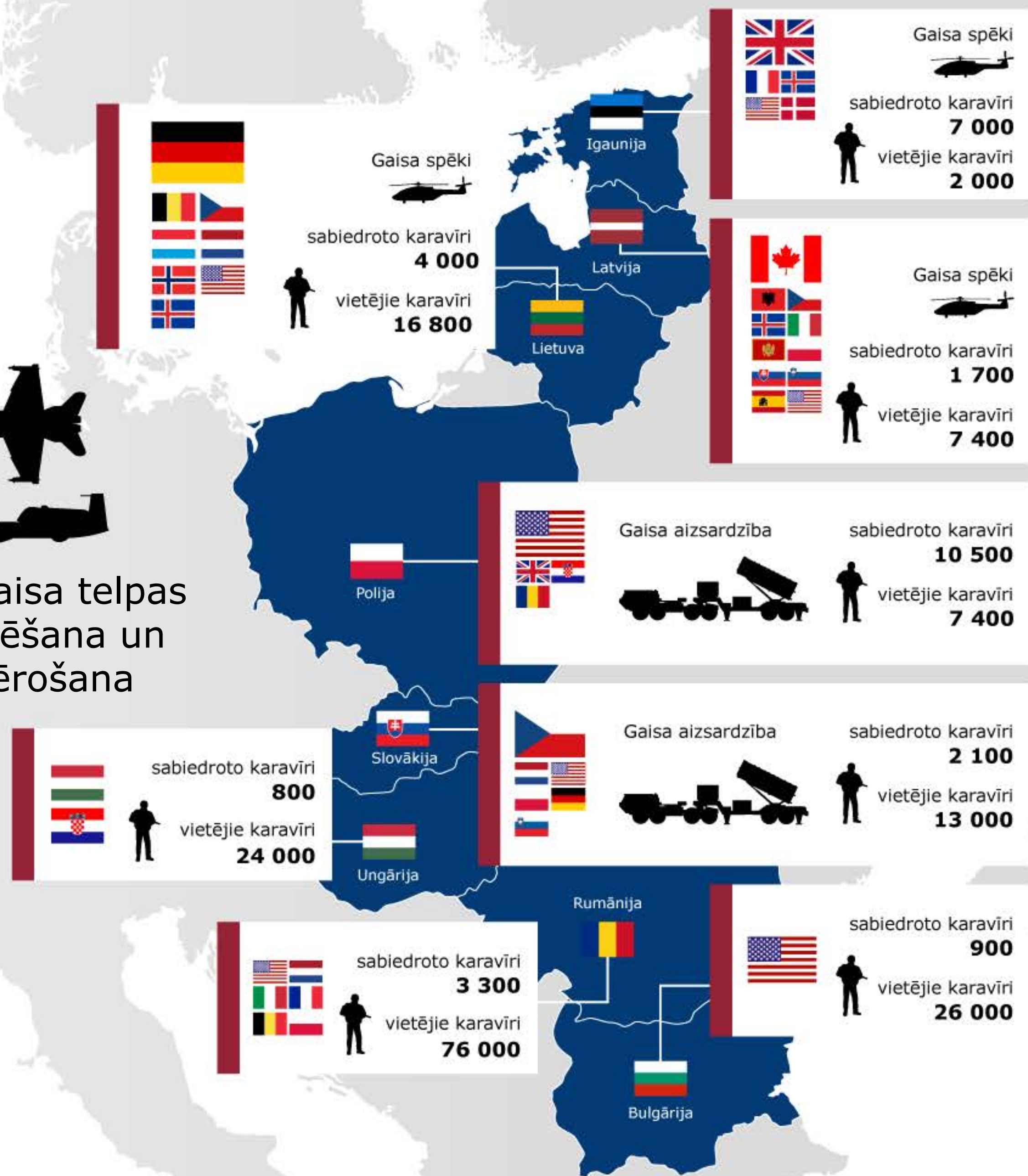

NATO austrumu flangs

40 000 karavīri tiešā NATO pakļautībā
100 000 ASV karavīri izvietoti Eiropā
130 sabiedroto lidmašīnas augstā gatavībā
140 sabiedroto kuģi jūrā

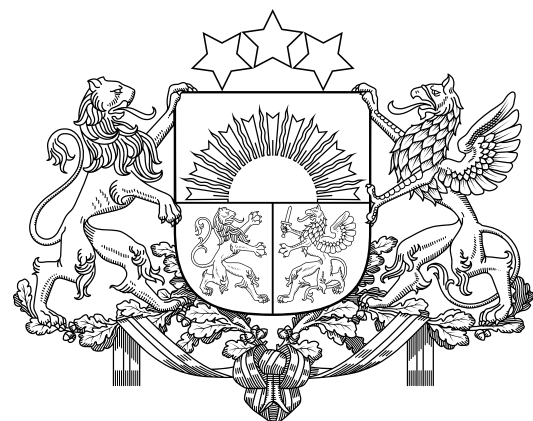
24/7 gaisa telpas
 patrulēšana un
 novērošana

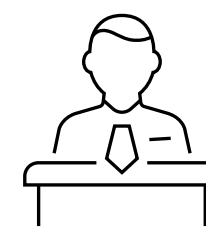

Aizsardzības ministrija

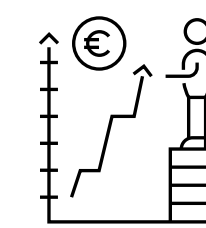
**Kāda ir indivīda un sabiedrības
loma valsts aizsardzības
stratēģijas īstenošanā?**

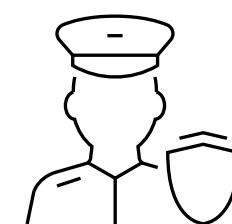
**Visaptveroša valsts
aizsardzība – katra
indivīda, visas sabiedrības,
privātā sektora un valsts
institūciju gatavība
aizsargāt valsti**

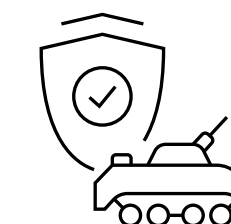
Politiskā vadība

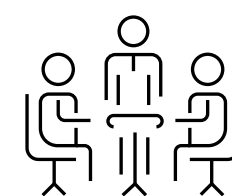
Ekonomikas noturība

Civilā aizsardzība

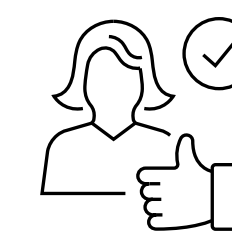
Militārās spējas

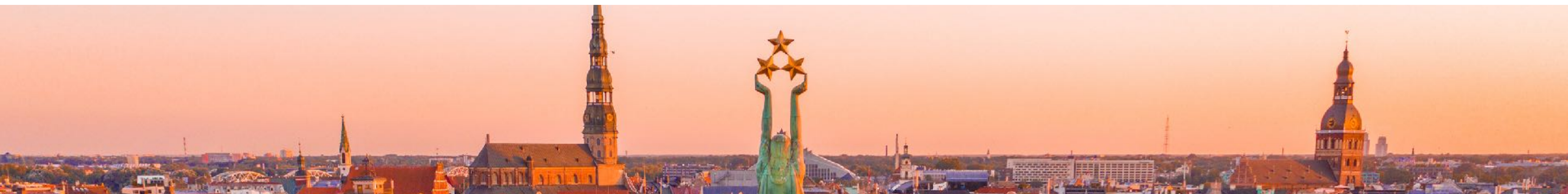
Visu valsts institūciju
sadarbības vadība

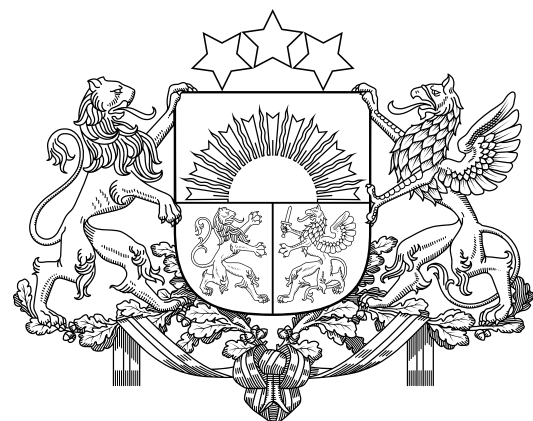

Informētība
un izglītība

Psiholoģiskā noturība

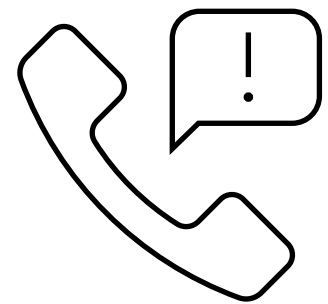

Gatavības kultūra – katra indivīda gatavība un spēja risināt drošības jautājums

Pirmās 72 stundas jeb 3 dienas – krīzes situācijā vitāli svarīgs periods, kura laikā iedzīvotājiem ir jāspēj pašiem par sevi parūpēties, ļaujot atbildīgajiem dienestiem:

atjaunot kritiskos pakalpojumus

sniegt nepieciešamo palīdzību

Krīzes situācijā var:

nestrādāt veikali, degvielas uzpildes stacijas, norēķinu kartes

nebūt pieejami kritiskie pakalpojumi – elektrība, gāze, apkure, internets, mobilie sakari

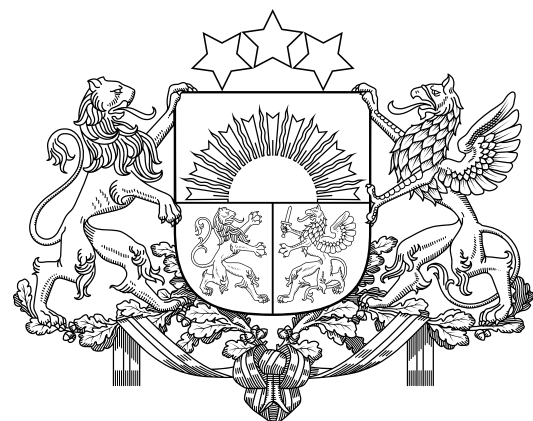
būt apgrūtināta medicīnas iestāžu un glābšanas dienestu darbība

Aizsardzības ministrija

**Ko varu izdarīt jau šodien,
lai būtu gatavs/-a krīzes
situācijai?**

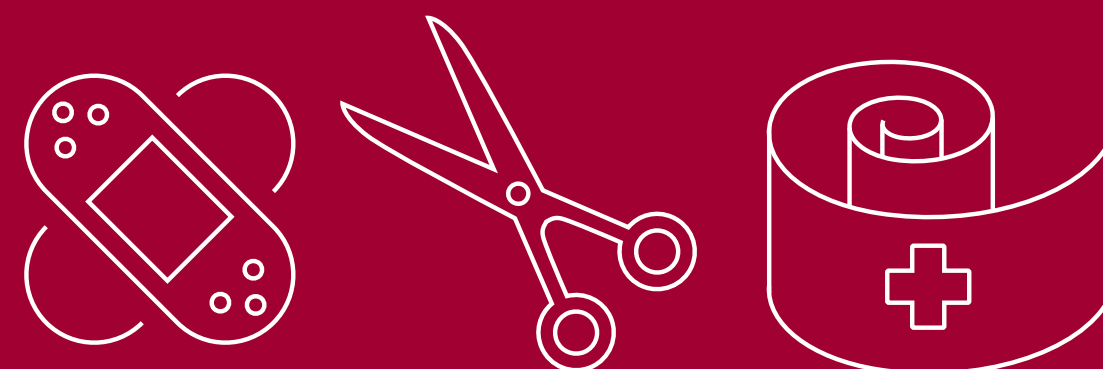
Sarūpē visu nepieciešamo izdzīvošanai krīzes apstākļos

Pārtika:

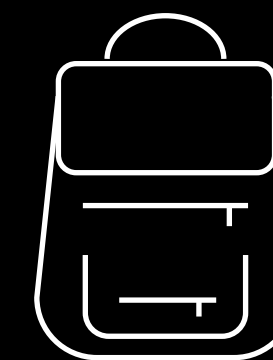
- sarūpē pārtiku, kas glabājama istabas temperatūrā un pagatavojama bez liela ūdens daudzuma un termiskās apstrādes
- sarūpē dzeramo ūdeni vismaz trīs dienām, ieteicams nedēļai

Medikamenti:

- pārbaudi savu aptieciņu, lai tajā būtu nepieciešamie medikamenti

Soma ārkārtas gadījumiem:

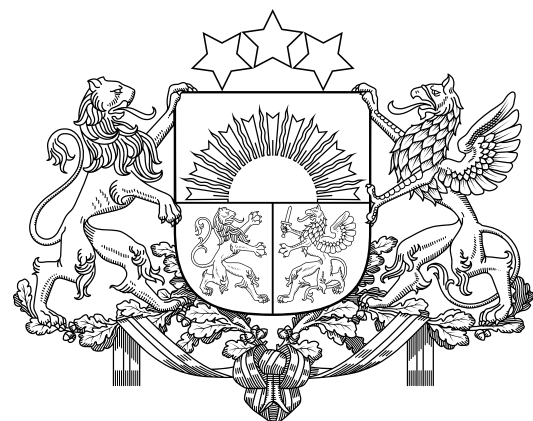

- saliec somu, kas nepieciešama, ja tiek veikta evakuācija

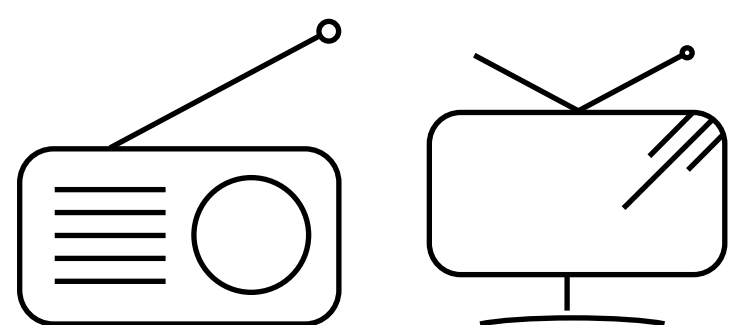

Aizsardzības ministrija

**Kā rīkoties, ja iestājas
krīzes situācija?**

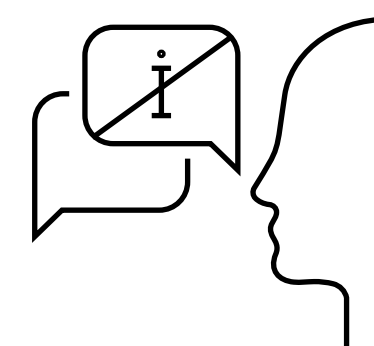
Seko aktuālajai informācijai:

izdzirdot trauksmes sirēnas vai apziņošanu ar skaļruniem, ieslēdz Latvijas televīziju vai Latvijas radio, turpini sekot jaunākajiem paziņojumiem

seko informācijai atbildīgo dienestu sociālajos tīklos un mājas lapās

pirms dalies ar informāciju, pārbaudi avotu – neizplati nepatiesu informāciju

operatīvajiem dienestiem zvani tikai ārkārtas situācijā

Atpazīsti oficiālos dienestus:

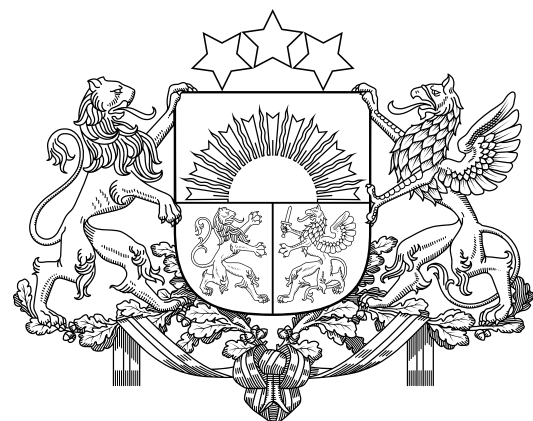
- evakuāciju veiks oficiālie dienesti
- šiem cilvēkiem vienmēr būs līdzī dienesta apliecība

Aizsardzības ministrija

**Kādas ir manas tiesības
un pienākumi militāra
apdraudējuma gadījumā?**

Pienākumi militāra apdraudējuma gadījumā:

- **aizstāvēt savu ģimeni, tuviniekus un valsti** – tās neatkarību, brīvību un demokrātiju
- **atbalstīt valsts aizsardzību un pretošanās kustību** - ja esi zemessargs vai rezerves karavīrs, vai esi saņēmis mobilizācijas pavēsti
- **pildīt atbildīgo dienestu rīkojumus**
- **turpināt ievērot likumus**

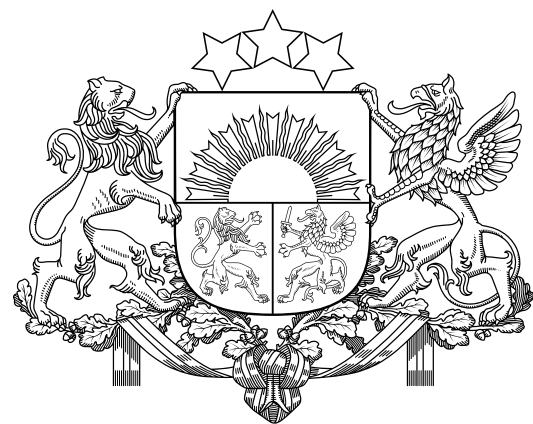
Ja izvēlies pretoties, Tev ir tiesības:

- **īstenot bruņotu pretestību** (t.sk. sabotāžu, kaitnieciskas darbības) pret ienaidnieka spēkiem NBS sastāvā
- **sniegt atbalstu** pretošanās kustībai
- **īstenot pilsonisku nepakļaušanos** – piemēram, okupācijas varas izdotu likumu neievērošanu, atteikšanos dienēt un strādāt to labā, masveida streiku rīkošanu

Aizsardzības ministrija

**Ko darīt, ja atrodos
teritorijā, kura ir
okupēta?**

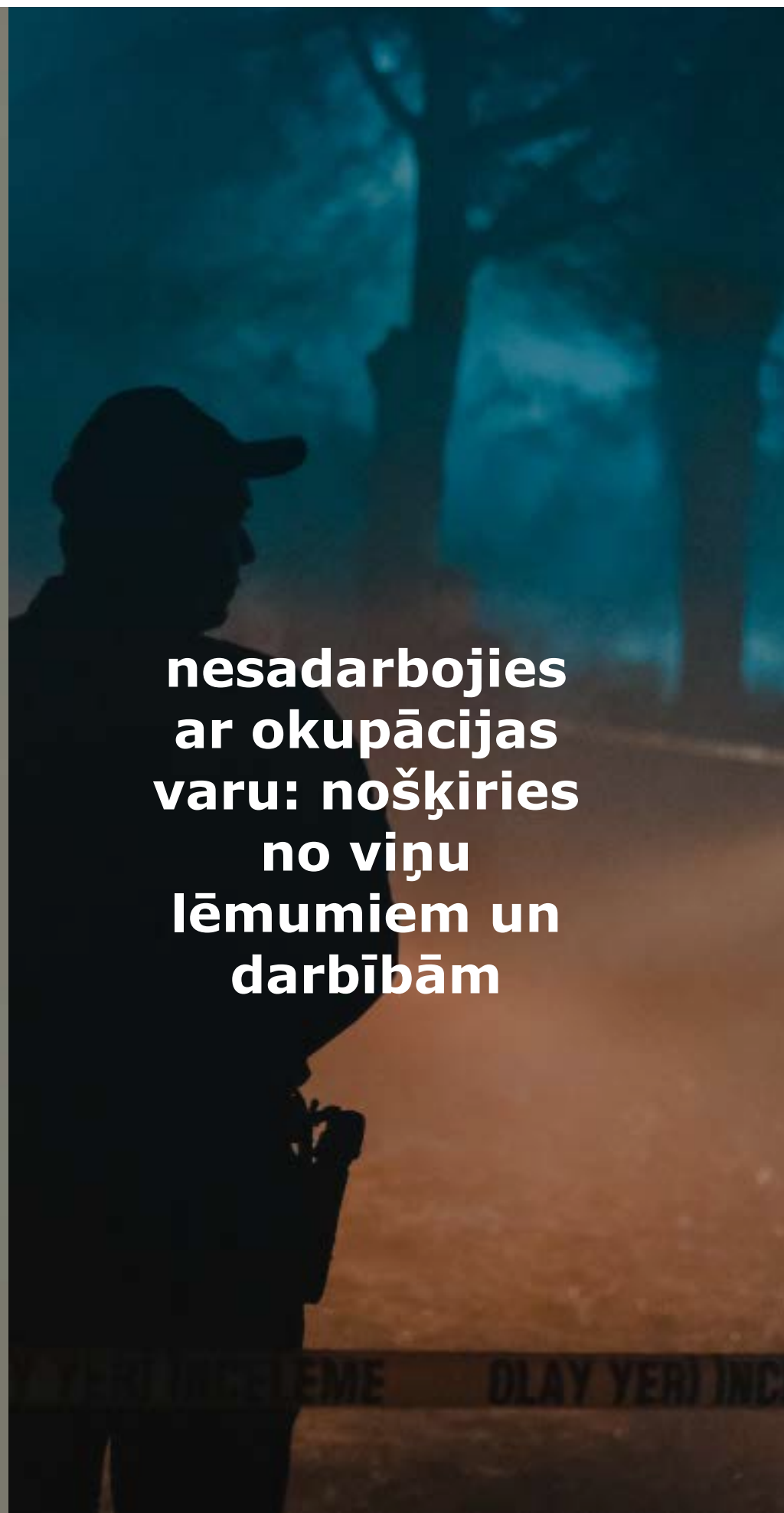
Ja atrodiies okupētajā teritorijā:

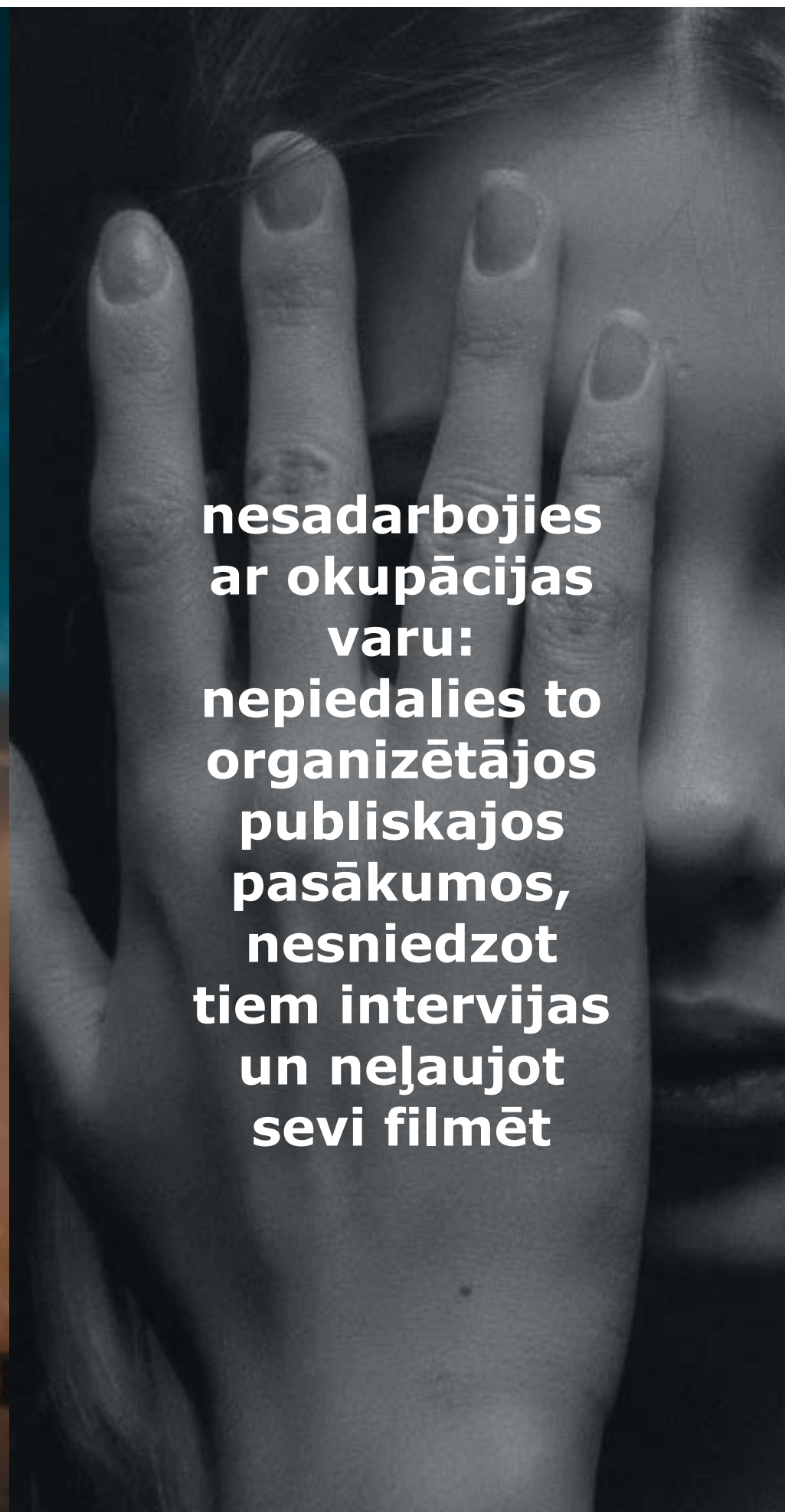
evakuējies uz to
valsts daļu, ko
kontrolē NBS

turpini ievērot
Latvijas
Republikas
likumus

nesadarbojies
ar okupācijas
varu: nošķiries
no viņu
lēmumiem un
darbībām

nesadarbojies
ar okupācijas
varu:
nepiedalies to
organizētajos
publiskajos
pasākumos,
nesniedzot
tiem intervijas
un neļaujot
sevi filmēt

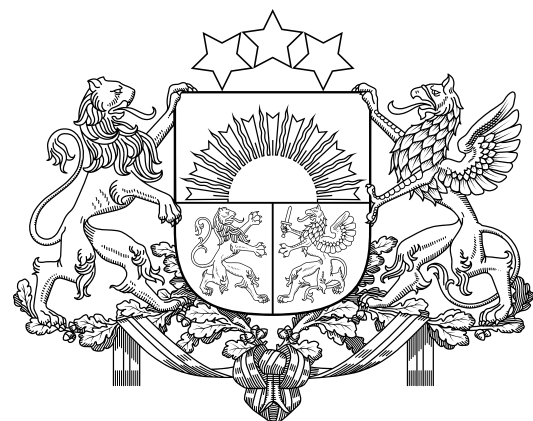

nepiedalies
nelikumīgās
vēlēšanās,
referendumos
vai tautas
nobalsošanās

Aizsardzības ministrija

**Ko darīt, ja vēlos jau
šobrīd iesaistīties
militārajā aizsardzībā?**

**Kļūsti par karavīru,
zemessargu vai izej
rezervistu apmācības!**

Nacionālo bruņoto spēku sastāvs:

6200

profesionālā dienesta karavīri

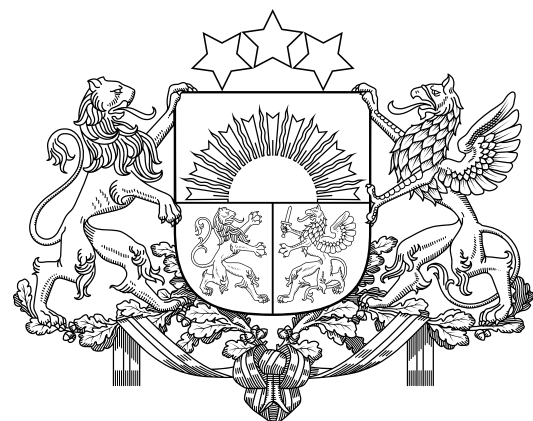
8600

zemessargi

3000

rezerves karavīri

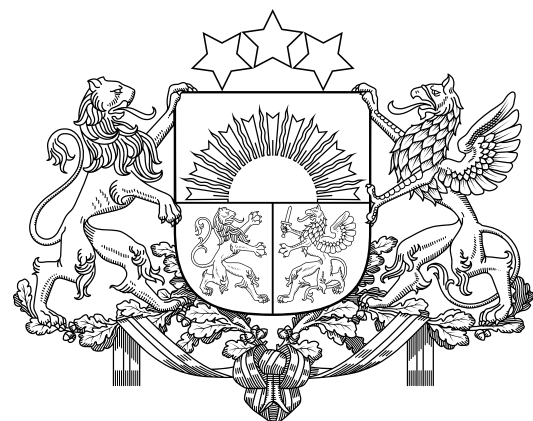
Lai kļūtu par zemessargu:

- Tev jābūt Latvijas pilsonim vecumā no 18 līdz 55 gadiem
- mācībās ik gadu Tev jāpavada ne mazāk kā 10, vēlams 20 un vairāk dienas
- noslēdzot līgumu ar Zemessardzi un pildot dienesta uzdevumus, zemessargs atrodas īpašā varas pakļautībā
- saņem no 32 EUR dienā

**Sazinies
ar mums!**

**esizemessargs@mil.lv
1811**

Lai kļūtu par rezervistu:

- Tev jābūt Latvijas pilsonim vecumā no 18 līdz 50 gadiem
- kārtējās 3 nedēļu militārās mācības notiek ik pēc četriem gadiem, taču var izteikt vēlmi un piedalīties biežāk
- mobilizācijas gadījumā izpilda Nacionālo bruņoto spēku rezerves uzskaites struktūrvienības izsniegtajā pavēstē noteikto
- 29,75 EUR dienā (no 1. jūnija 31,50 EUR dienā)

**Sazinies
ar mums!**

rezervists@mil.lv
67800270

Aizsardzības ministrija

Tavs atbalsts ir būtisks mūsu valsts aizsardzībai!

Lasi un dalies tikai ar oficiālo informāciju no drošiem avotiem:

**LATVIJAS
TELEVĪZIJA**

Latvijas
Radio

Latvijas sabiedriskie mediji –
Latvijas radio un Latvijas televīzija

Aizsardzības ministrija

Aizsardzības ministrijas mājas
lapa – mod.gov.lv

SARGS.LV

DROŠI IR ZINĀT!

Aizsardzības ministrijas portāls
– sargs.lv